

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**Αριθμός Γνωμοδοτήσεως 107/2016
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

Τμήμα Δ'

Συνεδρίαση της 6^{ης} Απριλίου 2016

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Χρυσαφούλα Αυγερινού, Αντιπρόεδρος Νομικού Συμβουλίου του Κράτους.

Μέλη: Στέφανος Δέτσης, Γεώργιος Κανελλόπουλος, Αικατερίνη Γρηγορίου, Γαρυφαλιά Σκιάνη, Δήμητρα Κεφάλια, Ευστράτιος Συνοίκης, Παναγιώτης Παππάς, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγητής : Δημήτριος Κανελλής, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.

Αριθμός Ερωτήματος: Το υπ' αριθμ. πρωτ. 555/23236/23-2-2016 έγγραφο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων-Γενική Δ/ση Βιώσιμης Ζωϊκής Παραγωγής & Κτηνιατρικής-Δ/σης Προστασίας των Ζώων, Φαρμάκων & Κτηνιατρικών Εφαρμογών.

Περίληψη Ερωτήματος: **α)** Εάν η κ.υ.α. που θα εκδοθεί κατ' εφαρμογή του άρθρου 6 του ν. 4039/2012, όπως αυτός τροποποιήθηκε από το άρθρο 46 του ν. 4235/2014, πρέπει να προβλέπει την διαδικασία της γνωστοποίησης ή της αδειοδότησης και **β)** εάν, μέχρι να εκδοθεί η σχετική κ.υ.α., μπορούν οι ενδιαφερόμενοι ι) έμποροι ζώων συντροφιάς τόσο οι νέοι όσο και αυτοί που η έναρξη λειτουργίας της δραστηριότητάς τους έγινε με το παλαιότερο νομικό καθεστώς, ιι) εκτροφείς ζώων συντροφιάς τόσο οι νέοι επαγγελματίες όσο και αυτοί που η έναρξη λειτουργίας της δραστηριότητάς τους έγινε σύμφωνα με

την παρ. 1 του άρθρου 3 του ν. 3170/2003 και ιiii) οι εκπαιδευτές ζώων συντροφιάς, να ασκούν την δραστηριότητα αυτή.

Επί του ως άνω ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Δ' Τμήμα) γνωμοδότησε ομόφωνα ως ακολούθως:

ΙΣΤΟΡΙΚΟ

Στο έγγραφο του ερωτήματος και τα σχετικά έγγραφα, που ετέθησαν υπόψη μας από την ερωτώσα υπηρεσία, εκτίθενται τα εξής:

1. Σύμφωνα με τη διάταξη της παρ. 4 του άρθρου 6 του ν. 4039/2012 (Α 15), όπως τροποποιήθηκε με τις διατάξεις του άρθρου 46 του ν. 4235/2014 (Α 32), η ερωτώσα Υπηρεσία οφείλει να προβεί στην σύνταξη σχεδίου κ.υ.α. για τον καθορισμό των ειδικών όρων και προϋποθέσεων, που μεταξύ άλλων πρέπει να πληρούν οι χώροι εκτροφής, αναπαραγωγής, εμπορίας και εκπαίδευσης των ζώων συντροφιάς, τον καθορισμό της αρμόδιας αρχής και της διαδικασίας ελέγχου, καθώς και των κυρώσεων, προκειμένου να χορηγούνται σε επαγγελματίες εκτροφείς και ερασιτέχνες οι προβλεπόμενες στην παράγραφο 1 του ίδιου άρθρου άδειες ίδρυσης και λειτουργίας για την για εμπορικούς λόγους εκτροφή, αναπαραγωγή ή πώληση ζώων συντροφιάς, καθώς και η προβλεπόμενη στην παράγραφο 4 του άρθρου τούτου άδεια εκπαιδευτή σκύλων.

2. Κατά τη διαδικασία σύνταξης του σχεδίου της κ.υ.α. και μετά από διαβουλεύσεις που είχε η ερωτώσα υπηρεσία με τις αρμόδιες υπηρεσίες του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης, ανέκυψαν τα υποβληθέντα ερωτήματα.

ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ-ΕΦΑΡΜΟΣΤΕΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

3. Στην διάταξη του άρθρου 3 παρ. 1 του ν. 3170/2003 (Α' 191) (το οποίο άρθρο καταργήθηκε με το άρθρο 23 του ν. 4039/2012 [Α' 15]) «Ζώα συντροφιάς-ΕΘΙΑΓΕ-Απεντομωτήρια-Κυνηγετικοί Σύλλογοι κλπ», ορίζονταν τα εξής:

«1. Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο που εκτρέφει, αναπαράγει για εμπορικούς σκοπούς ή πωλεί σκύλους, οφείλει να εφοδιάζεται με άδεια που εκδίδεται από την αρμόδια Διεύθυνση Κτηνιατρικής της νομαρχιακής αυτοδιοίκησης στην οποία έχει την κατοικία ή την έδρα του, να υπόκειται στον

έλεγχο της αρχής αυτής και να συμμορφώνεται με τους όρους που προβλέπονται στο Π.Δ. 184/1996 (ΦΕΚ 137 Α'). Ιδιαίτερα για τη χορήγηση άδειας εκτροφής και αναπαραγωγής σκύλων, πρέπει να τηρούνται και οι διατάξεις του Ν. 604/1977 (ΦΕΚ 163 Α') και του Π.Δ. 463/1978 (ΦΕΚ 96 Α'). Η άδεια αυτή απαιτείται όταν εκτρέφονται περισσότεροι από δύο θηλυκοί σκύλοι αναπαραγωγής ή σημειώνονται περισσότεροι από δύο τοκετοί ανά έτος, σε θηλυκούς σκύλους εκτροφής. Για τη χορήγηση της άδειας πρέπει να συντρέχουν οι ακόλουθες προϋποθέσεις: α) να διαμένουν οι σκύλοι σε χώρους κατάλληλους, όσον αφορά τα υλικά κατασκευής τους, τις διαστάσεις τους, ανάλογα με τον αριθμό των σκύλων που φιλοξενούνται, τη θερμοκρασία, το φωτισμό, τον αερισμό και την καθαριότητά τους και να υπάρχουν χώροι για την εξάσκησή τους, β) να χορηγείται στους σκύλους κατάλληλη και επαρκής ποσότητα τροφής, νερού, στρωμνής και να παρέχεται δυνατότητα άσκησης, γ) να λαμβάνονται τα απαραίτητα μέτρα για τον έλεγχο και την παρεμπόδιση της εξάπλωσης των ασθενειών μεταξύ των σκύλων, δ) να λαμβάνονται όλα τα απαραίτητα μέτρα για την προστασία των σκύλων σε περίπτωση πυρκαγιάς ή άλλων φυσικών κινδύνων, ε) να λαμβάνονται τα κατάλληλα μέτρα για την ασφαλή μεταφορά των σκύλων από και προς την εγκατάσταση εκτροφής, στ) να μην γονιμοποιούνται οι θηλυκοί σκύλοι που χρησιμοποιούνται για αναπαραγωγή πριν από το πρώτο και μετά το ένατο έτος της ηλικίας τους, ζ) να μην γονιμοποιούνται οι θηλυκοί σκύλοι αναπαραγωγής πριν από το δεύτερο οιστρικό κύκλο και πάντως πριν από την παρέλευση εννέα μηνών μετά τον τελευταίο τοκετό, η) να τηρούνται βιβλιάρια υγείας των σκύλων, στα οποία θα καταγράφονται οι εμβολιασμοί τους και οι κτηνιατρικές εξετάσεις και πράξεις στις οποίες υποβάλλονται και θ) να τηρούνται στις εγκαταστάσεις εκτροφής μητρώα για κάθε θηλυκό σκύλο αναπαραγωγής και να είναι διαθέσιμα ανά πάσα στιγμή για έλεγχο από την αρμόδια αρχή».

4. Στην παράγραφο 4 του ίδιου άρθρου οριζόταν:

«4. Με απόφαση του Υπουργού Γεωργίας καθορίζονται οι όροι της έκδοσης άδειας καταστήματος πώλησης σκύλων και άλλων ζώων συντροφιάς, οι όροι που πρέπει να πληρούν οι χώροι φιλοξενίας των ζώων, καθώς και ο εξοπλισμός των χώρων αυτών, ανά είδος ζώων».

5. Κατ' εξουσιοδότηση της ανωτέρω διάταξης εκδόθηκε η υπ' αριθ. 266541/2003 (Β' 1671) απόφαση του Υπουργού Γεωργίας, με την οποία καθορίσθηκαν οι όροι χορήγησης άδειας καταστήματος πώλησης ζώων συντροφιάς, στην οποία ορίζονταν τα εξής:

« Άρθρο 1

Άδεια λειτουργίας

Κάθε φυσικό ή νομικό πρόσωπο που διατηρεί κατάστημα πώλησης σκύλων ή γατών πρέπει να είναι κάτοχος άδειας. Απαιτείται άδεια του οικείου Νομάρχη μετά την εισηγητική έκθεση του προϊσταμένου της νομαρχιακού επιπέδου Κτηνιατρικής Αρχής στην περιοχή δικαιοδοσίας της οποίας ο ενδιαφερόμενος έχει την έδρα του καταστήματός του.

Άρθρο 2

Προϋποθέσεις για τη χορήγηση άδειας

1. Όλα τα καταστήματα πώλησης σκύλων και γατών πρέπει να πληρούν τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

α) κάθε σκύλος ή γάτα πρέπει να έχει στη διάθεσή του χώρο διαστάσεων (μήκους, πλάτους, ύψους) που του επιτρέπει να στρέφεται ελεύθερα προκειμένου να περιποιηθεί το σώμα του, να κατακλίνεται χωρίς περιορισμό, να ανασηκώνεται στα πίσω πόδια του και να είναι τουλάχιστον διπλάσιος των διαστάσεών του, στη μέγιστη ηλικία διατήρησής του στο κατάστημα πώλησης.

β) ο κλωβός φιλοξενίας πρέπει να είναι από υλικό που επιτρέπει στα ζώα να βλέπουν το ένα το άλλο, να επιτρέπει τα πόδια τους να στηρίζονται κανονικά (όχι πλέγμα), να είναι εύκολο να απολυμανθεί και να καθαριστεί, καθώς και να μην είναι επιβλαβές για την υγεία του (πρόκληση ατυχημάτων).

γ) τα ζώα πρέπει ανά πάσα στιγμή να έχουν πρόσβαση σε νερό και η τροφή που χορηγείται να είναι πλήρης και ισορροπημένη.

δ) οι ταΐστρες και οι ποτίστρες πρέπει να κατασκευάζονται και να τοποθετούνται σε τέτοια θέση ώστε να περιορίζεται η μόλυνση του νερού και της τροφής από τα κόπρανα και τα ούρα των ζώων.

ε) να εξασφαλίζεται η προστασία των ζώων από αντίξοες καιρικές συνθήκες (πολύ υψηλές ή πολύ χαμηλές θερμοκρασίες) με την ύπαρξη κατάλληλων εγκαταστάσεων κλιματισμού και εξαερισμού.

στ) τα ζώα δεν πρέπει να εκτίθενται σε χώρους έξω από το κατάστημα πώλησης,

ζ) τα ζώα πρέπει να προστατεύονται από θορύβους, έντονη ηλιοφάνεια, υγρασία και από πυρκαγιά.

η) στους χώρους διαμονής των ζώων να προβλέπεται επαρκής φωτισμός και αερισμός.

θ) οι εγκαταστάσεις πρέπει να είναι ασφαλείς, να μην επιτρέπουν στα ζώα να διαφύγουν και να μην είναι δυνατόν να κλαπούν.

ι) πρέπει να υπάρχει χώρος απομόνωσης των ασθενών ζώων.

ια) πρέπει να λαμβάνεται μέριμνα για την άσκηση του ζώου ιδιαίτερα μεγαλόσωμων φυλών και μεγάλης ηλικίας, εκτός των κλωβών διαμονής τους.

ιβ) ο υπεύθυνος του καταστήματος υποχρεούται να μεριμνά για την υγεία των ζώων και την αντιμετώπιση των ασθενειών,

ιγ) πρέπει να υπάρχει βιβλίο εισόδου και εξόδου των ζώων.

ιδ) πρέπει να υπάρχει βιβλίο απολυμάνσεων των χώρων διαμονής των ζώων και του εξοπλισμού τους.

ιε) για κάθε ζώο πρέπει να υπάρχει φάκελος στον οποίο να φυλάσσεται το υγειονομικό πιστοποιητικό του, το διαβατήριό του, ο κωδικός της εκτροφής από την οποία προέρχεται, το τιμολόγιο απόκτησης του ζώου, οι κτηνιατρικές πράξεις που έχουν εκτελεστεί ανάλογα με την ηλικία του ζώου και οπωσδήποτε να περιλαμβάνει τον αριθμό σήμανσής του.

2. α) Η μέγιστη ηλικία διατήρησης είναι:

Μικρόσωμοι σκύλοι: 4 μηνών

Μεγαλόσωμοι σκύλοι: 3 μηνών

Γάτες: 4 μηνών

β) Ο μέγιστος χρόνος παραμονής είναι μέχρι 30 ημέρες.

3.α) Οι νεογέννητοι σκύλοι που αγοράζονται σημαίνονται με ευθύνη του νέου ιδιοκτήτη τους, σύμφωνα με την παρ. 1α του άρθρου 2 του Ν. 3170/2003, από κτηνίατρο της επιλογής του τελευταίου και πριν την ολοκλήρωση της πώλησης.

β) Τα προς πώληση ζώα πρέπει να έχουν απογαλακτισθεί και να είναι σε θέση να λάβουν μόνα τους την τροφή τους.

γ) Τα προς πώληση ζώα πρέπει να είναι υγιή και χωρίς παράσιτα.

4) Ενα τηλέφωνο επείγουσας ανάγκης πρέπει να αναγράφεται στην πρόσοψη του καταστήματος.

Άρθρο 3

Χορήγηση άδειας

1. Για τη χορήγηση της άδειας λειτουργίας καταστήματος πώλησης σκύλων και γατών ο ενδιαφερόμενος υποβάλλει αίτηση στη Διεύθυνση Κτηνιατρικής της οικείας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης που συνοδεύεται από δήλωσή του, στην οποία προσδιορίζει:

α) αριθμό σκύλων και γατών που φιλοξενεί ή θα φιλοξενήσει και την ηλικία τους, β) περιγραφή των εγκαταστάσεων και του εξοπλισμού τους προκειμένου να εξασφαλίζουν τις απαιτήσεις του άρθρου 2 της παρούσας Απόφασης,

γ) το υπεύθυνο άτομο και τις απαραίτητες γνώσεις για την άσκηση της δραστηριότητας αυτής, λόγω επαγγελματικής κατάρτισης είτε λόγω επαρκούς εμπειρίας με τα ζώα συντροφιάς,

δ) τα απαιτούμενα βιβλία.

2. Η άδεια έχει ισχύ δύο έτη.

Άρθρο 4

Διενέργεια ελέγχων

Τα καταστήματα πώλησης σκύλων και γατών δέχονται τις επιθεωρήσεις της προϊσταμένης Διεύθυνσης Κτηνιατρικής της οικείας Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης για την τήρηση της κείμενης νομοθεσίας για την υγεία και την ευζωία των ζώων.

Ο επιθεωρητής κτηνίατρος κατά τη διενέργεια του ελέγχου συντάσσει έκθεση με τα ευρήματα του ελέγχου που επιδίδει στον ενδιαφερόμενο. Στην ίδια έκθεση σημειώνονται οι παραλείψεις που επισημάνθηκαν και το χρονοδιάγραμμα που τίθεται για την συμμόρφωση του ενδιαφερόμενου.

Εάν κατά τον επανέλεγχο που διενεργεί η αρμόδια Αρχή διαπιστωθεί η μη συμμόρφωση του ενδιαφερόμενου κινούνται οι διαδικασίες επιβολής των κυρώσεων των άρθρων 12 και 13 του Ν. 3170/2003.

Άρθρο 5

Μεταβατικές διατάξεις

Τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα που δεν κατέχουν την άδεια που απαιτείται από το άρθρο 3 παρ. 1 του Ν. 3170/2003 (Α' 191) πρέπει να συμμορφωθούν με την απαίτηση αυτή εντός 6 μηνών από την έκδοση της παρούσας απόφασης».

6. Με τον ν. 3844/2010 (Α' 63) «Υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά (Προσαρμογή στην Οδηγία 2006/123/ΕΚ)» ενσωματώθηκε στο Εθνικό Δίκαιο η Κοινοτική Οδηγία 2006/123/ΕΚ, σχετικά με τις υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά, στις διατάξεις των άρθρων 1, 4 και 6 του οποίου ορίζεται:

«Άρθρο 1 Σκοπός

Σκοπός του παρόντος νόμου είναι η προσαρμογή της Ελληνικής νομοθεσίας στις διατάξεις της Οδηγίας 2006/123/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της; 12^{ης} Δεκεμβρίου 2006 σχετικά με τις «υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά».

Άρθρο 4 Πεδίο εφαρμογής

1. *Ο παρών νόμος εφαρμόζεται στις υπηρεσίες παροχών εγκατεστημένων σε κράτος-μέλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης.*

2. *Οι διατάξεις του νόμου αυτού δεν εφαρμόζονται στις ακόλουθες δραστηριότητες:*

α) στις μη οικονομικές υπηρεσίες γενικού ενδιαφέροντος,

β) στις χρηματοοικονομικές υπηρεσίες, όπως αυτές που αφορούν τράπεζες, πιστώσεις, ασφαλίσσεις και αντασφαλίσσεις, επαγγελματικές ή προσωπικές συντάξεις, χρεόγραφα, επενδύσεις, ταμεία, πληρωμές, συμβουλές επενδύσεων, στις οποίες περιλαμβάνονται και αυτές που απαριθμούνται στο Παράρτημα I του ν. 3601/2007 (ΦΕΚ 178 Α'),

γ) στις υπηρεσίες και τα δίκτυα ηλεκτρονικών επικοινωνιών, καθώς και στις συναφείς εγκαταστάσεις και υπηρεσίες όσον αφορά τα θέματα που ρυθμίζονται με το ν. 3431/2006 (ΦΕΚ 13 Α),

δ) στις υπηρεσίες στον τομέα των μεταφορών, στις οποίες περιλαμβάνονται και αυτές των λιμενικών υπηρεσιών που εμπίπτουν στο πεδίο του τίτλου VI της Συνθήκης της Λισαβόνας (πρώην V της Συνθήκης ΕΚ), των αστικών συγκοινωνιών, των αγοραίων οχημάτων (ταξί) και των ασθενοφόρων,

ε) στις υπηρεσίες που παρέχονται από γραφεία εύρεσης προσωρινής εργασίας,

στ) στις υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης (ιατρικές και φαρμακευτικές) που προσφέρονται από επαγγελματίες του τομέα της υγείας σε ασθενείς για την αξιολόγηση, διατήρηση ή αποκατάσταση της υγείας τους είτε παρέχονται μέσω εγκαταστάσεων υγειονομικής περίθαλψης είτε όχι, και ανεξάρτητα από τον τρόπο με τον οποίο οργανώνονται και χρηματοδοτούνται οι εν λόγω υπηρεσίες σύμφωνα

με τις διατάξεις της κείμενης νομοθεσίας ή από το αν είναι δημόσιες ή ιδιωτικές, εφόσον ασκούνται αποκλειστικά από νομοθετικώς κατοχυρωμένα επαγγέλματα,

ζ) στις οπτικοακουστικές υπηρεσίες, συμπεριλαμβανομένων των κινηματογραφικών υπηρεσιών, ανεξάρτητα από τον τρόπο παραγωγής, διανομής ή μετάδοσης τους, και στις ραδιοφωνικές εκπομπές,

η) στις δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών τυχερών παιγνίων στα οποία ο παίκτης στοιχηματίζει νομισματική αξία, συμπεριλαμβανομένων των λαχειοφόρων αγορών, των τυχερών παιγνίων σε καζίνο και των συναλλαγών που αφορούν στοιχήματα,

θ) στις δραστηριότητες που συνδέονται με την άσκηση δημόσιας εξουσίας, όπως ορίζεται στο άρθρο 51 της Συνθήκης της Λισαβόνας (πρώην 45 της Συνθήκης ΕΚ),

ι) στις κοινωνικές υπηρεσίες που σχετίζονται με την κοινωνική στέγαση, την παιδική μέριμνα και τη στήριξη των οικογενειών και των ατόμων που έχουν μονίμως ή προσωρινώς ανάγκη, οι οποίες παρέχονται από το κράτος, από παρόχους για λογαριασμό του κράτους ή από φιλανθρωπικές οργανώσεις αναγνωρισμένες από το κράτος,

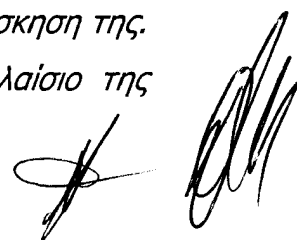
ια) στις ιδιωτικές υπηρεσίες ασφαλείας και

ιβ) στις υπηρεσίες των συμβολαιογράφων και των δικαστικών επιμελητών.

3. Οι διατάξεις του νόμου αυτού δεν εφαρμόζονται στον τομέα της φορολογίας.

Άρθρο 6 Απλούστευση των διαδικασιών

1. Οι Αρχές εξετάζουν τις διαδικασίες και τις διατυπώσεις που ισχύουν για την πρόσβαση σε δραστηριότητα παροχής υπηρεσιών και για την άσκηση της. Όταν οι διαδικασίες και οι διατυπώσεις που εξετάζονται στο πλαίσιο της

παρούσας παραγράφου δεν είναι αρκούντως απλές, αυτές πρέπει να απλουστευθούν. Το Υπουργείο Εσωτερικών, Αποκέντρωσης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης είναι αρμόδιο για το συντονισμό του ελέγχου απλούστευσης της νομοθεσίας για τις υπηρεσίες σύμφωνα με την παρούσα παράγραφο...»

7. Στις διατάξεις των άρθρων 1, 2 και 3 του ν. 3919/2011 (Α' 32) «Αρχή της επαγγελματικής ελευθερίας, κατάργηση αδικαιολόγητων περιορισμών στην πρόσβαση και άσκηση επαγγελμάτων», ορίζονται τα εξής:

« Άρθρο 1. Αρχή της επαγγελματικής ελευθερίας

1. Για την πρόσβαση σε επαγγέλματα και την άσκηση τους ισχύει η αρχή της επαγγελματικής ελευθερίας (άρθρο 5 παρ. 1 του Συντάγματος).

2. Οι διατάξεις της ισχύουσας νομοθεσίας που αφορούν στην πρόσβαση και την άσκηση επαγγελμάτων επιβάλλεται να ερμηνεύονται σε αρμονία προς την αρχή της επαγγελματικής ελευθερίας και της προστασίας του ανταγωνισμού.

«β. Διατάξεις νόμων, κανονιστικές πράξεις και ερμηνευτικές εγκύκλιοι που αντιβαίνουν στα προβλεπόμενα στα άρθρα 2 και 3 του νόμου αυτού καταργούνται.

Άρθρο 2. Κατάργηση αδικαιολόγητων περιορισμών στην πρόσβαση και την άσκηση επαγγελμάτων.

1. Οι προβλεπόμενοι στην ισχύουσα νομοθεσία περιορισμοί που αφορούν στην πρόσβαση και την άσκηση επαγγελμάτων, πέραν εκείνων των επαγγελμάτων για τα οποία διαλαμβάνεται ρύθμιση στο κεφάλαιο Β' του παρόντος, καταργούνται μετά την πάροδο τεσσάρων (4) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος.

2. Ως περιορισμοί, κατά την έννοια της προηγούμενης παραγράφου, νοούνται οι εξής:

α) Η ύπαρξη, δυνάμει προβλέψεως νόμου, περιορισμένου αριθμού προσώπων τα οποία δικαιούνται να ασκήσουν το επάγγελμα σε όλη την επικράτεια ή σε ορισμένο γεωγραφικό διαμέρισμα, είτε ο αριθμός αυτός ορίζεται ευθέως είτε προσδιορίζεται εμμέσως βάσει πληθυσμιακών ή άλλων κριτηρίων και χορήγηση διοικητικής αδειάς για την άσκηση του επαγγέλματος μόνο προς συμπλήρωση του αριθμού τούτου.

β) Η εξάρτηση της χορηγήσεως διοικητικής αδείας για την άσκηση επαγγέλματος από την εκτίμηση της διοικητικής αρχής ως προς την ύπαρξη πραγματικής ανάγκης προς τούτο, που θεωρείται συντρέχουσα όταν η προσφορά υπηρεσιών εκ μέρους των προσώπων που έχουν ήδη αδειοδοτηθεί για την άσκηση του επαγγέλματος δεν είναι ικανοποιητική για το κοινωνικό σύνολο, είτε καθ' όλη την επικράτεια είτε σε ορισμένο γεωγραφικό διαμέρισμα, εν όψει αφ' ενός του αριθμού των προσώπων που ασκούν το επάγγελμα και αφ' ετέρου των προς ικανοποίηση αναγκών του κοινωνικού συνόλου, ως αποδέκτη των υπηρεσιών αυτών.

γ) Η απαγόρευση για ένα πρόσωπο της ασκήσεως επαγγέλματος έξω από ορισμένο γεωγραφικό διαμέρισμα, εντός του οποίου και μόνο είναι αυτή επιτρεπτή.

δ) Η επιβολή της υπάρξεως ελάχιστων αποστάσεων μεταξύ των εγκαταστάσεων προσώπων που ασκούν το επάγγελμα.

ε) Η απαγόρευση για ένα πρόσωπο της δημιουργίας περισσότερων εγκαταστάσεων ή επαγγελματικής δραστηριοποίησεως σε περισσότερες εγκαταστάσεις, σε ένα ή περισσότερα γεωγραφικά διαμερίσματα.

στ) Η πρόβλεψη αποκλειστικής δυνατότητας ή απαγόρευσης διάθεσης είδους αγαθών από ορισμένη κατηγορία επαγγελματικών εγκαταστάσεων

ζ) Η επιβολή της ασκήσεως επαγγέλματος ή η απαγόρευση της ασκήσεως του υπό ορισμένη ή ορισμένες εταιρικές μορφές ή ο αποκλεισμός της ασκήσεως του υπό εταιρική μορφή, επιτρεπομένης μόνο της ατομικής ασκήσεως αυτού.

η) Η επιβολή περιορισμών σχετιζομένων με τη συμμετοχή στη σύνθεση του μετοχικού ή εταιρικού κεφαλαίου, συναπτομένων προς την ύπαρξη ή την έλλειψη ορισμένης επαγγελματικής ιδιότητας.

θ) Η επιβολή υποχρεωτικών κατώτατων τιμών ή αμοιβών για τη διάθεση αγαθών ή την προσφορά υπηρεσιών είτε αυτές ορίζονται ευθέως είτε προσδιορίζονται εμμέσως με την εφαρμογή συντελεστή κέρδους ή με άλλο ποσοστιαίο υπολογισμό.

ι) Η επιβολή υποχρέωσης στον ασκούντα το επάγγελμα να προσφέρει μαζί με τη δική του υπηρεσία, άλλες συγκεκριμένες υπηρεσίες.

3. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του Υπουργικού Συμβουλίου εντός τεσσάρων (4) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, μπορεί να αρθούν και άλλοι περιορισμοί πέραν εκείνων που ορίζονται στην προηγούμενη παράγραφο.

4. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού και του Υπουργού Οικονομικών, ύστερα από σύμφωνη γνώμη της Επιτροπής Ανταγωνισμού, είναι δυνατή η θέσπιση παρεκκλίσεως σε σχέση προς ορισμένο επάγγελμα από τις διατάξεις της παραγράφου 2 του παρόντος άρθρου και της παραγράφου 1 του άρθρου 3, εάν:

I. Με τον περιορισμό αυτόν επιδιώκεται η εξυπηρέτηση επιτακτικού λόγου δημοσίου συμφέροντος και

II. Ο περιορισμός αυτός είναι πρόσφορο και αναγκαίο μέσο για την εξυπηρέτηση του και, από απόψεως εντάσεως της επεμβάσεως στη σφαίρα της οικονομικής ελευθερίας, τελεί σε εύλογη αναλογία προς τη σπουδαιότητα του επιδιωκόμενου να εξυπηρετηθεί επιτακτικού λόγου δημοσίου συμφέροντος, και

III. Ο περιορισμός αυτός δεν εισάγει άμεσα ή έμμεσα διακρίσεις ανάλογα με την ιθαγένεια ή όσον αφορά τις επιχειρήσεις ανάλογα με την έδρα τους.

Άρθρο 3 Κατάργηση αδικαιολόγητων απαιτήσεων προηγούμενης διοικητικής άδειας για την άσκηση επαγγελμάτων

1. Η απαίτηση προηγούμενης διοικητικής άδειας για την άσκηση επαγγέλματος, πέραν εκείνων για τα οποία διαλαμβάνεται ρύθμιση στο Κεφάλαιο Β' του παρόντος, όταν η χορήγηση της άδειας αυτής συναρτάται προς την αντικειμενικώς διαπιστούμενη κατά δεσμία αρμοδιότητα, συνδρομή νόμιμων προϋποθέσεων, παύει να ισχύει μετά πάροδο τεσσάρων (4) μηνών από τη δημοσίευση του παρόντος. Από το χρονικό εκείνο σημείο και με την επιφύλαξη των οριζόμενων στο επόμενο εδάφιο, το επάγγελμα ασκείται ελευθέρως μετά πάροδο τριμήνου από την αναγγελία ενάρξεως ασκήσεως του, συνοδευόμενη από τα νόμιμα δικαιολογητικά για την πιστοποίηση της συνδρομής των νόμιμων προϋποθέσεων, στην κατά τις ισχύουσες στο χρονικό εκείνο σημείο διατάξεις αρμόδια προς αδειοδότηση διοικητική αρχή. Η αρχή αυτή δύναται, εντός τριών (3) μηνών από τη λήψη της αναγγελίας, να

απαγορεύσει την άσκηση του επαγγέλματος, στην περίπτωση που δεν συγκεντρώνονται οι νόμιμες προϋποθέσεις προς τούτο ή δεν προκύπτει η συνδρομή τους από τα υποβληθέντα στοιχεία.

Έννομες συνέπειες που προβλέπονται στο νόμο επερχόμενες ή επιβαλλόμενες με διοικητική πράξη ή δικαστική απόφαση, στην περίπτωση ασκήσεως επαγγέλματος χωρίς τη λήψη της απαιτούμενης προς τούτο διοικητικής άδειας, νοούνται μετά πάροδο τεσσάρων (4) μηνών "από τη δημοσίευση του παρόντος", συναπτόμενες προς την έναρξη ασκήσεως επαγγέλματος χωρίς προηγούμενη αναγγελία περί τούτου στην αρμόδια διοικητική αρχή και επακόλουθη αναμονή επί τρίμηνο, καθώς και προς την άσκηση του επαγγέλματος παρά τη διατύπωση προς τούτο απαγορεύσεως από την αρμόδια διοικητική αρχή.

2. Με προεδρικό διάταγμα, που εκδίδεται με πρόταση του καθ' ύλην αρμόδιου Υπουργού και του Υπουργού Οικονομικών εντός τεσσάρων (4) μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος νόμου, είναι δυνατή η θέσπιση εξαιρέσεως ως προς ορισμένο επάγγελμα από τη διάταξη της προηγούμενης παραγράφου, αν η διατήρηση του νομικού καθεστώτος της προηγούμενης διοικητικής άδειας επιβάλλεται από επιτακτικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος και με την επιφύλαξη της αρχής της αναλογικότητας.

3. Οι διατάξεις των προηγούμενων παραγράφων δεν εφαρμόζονται σε συστήματα χορήγησης άδειας που επιβάλλονται ή επιτρέπονται από κοινοτικούς κανονισμούς ή από κοινοτικές οδηγίες, όπως αυτές ενσωματώθηκαν στο ελληνικό δίκαιο».

8. Στις διατάξεις του άρθρου 6 παρ. 1 και 4, όπως ισχύει, και του άρθρου 23 του ν. 4039/2012 (Α' 15) «Ζώα συντροφιάς, προστασία από την εκμετάλλευση, υποχρεώσεις ιδιοκτητών κλπ.» ορίζονται τα εξής:

«Άρθρο 6 . Εκτροφή, αναπαραγωγή και εμπορία ζώων συντροφιάς.

1. Το φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή η ένωση προσώπων, που για εμπορικούς σκοπούς εκτρέφει, αναπαράγει ή πωλεί ζώα συντροφιάς, οφείλει να εφοδιάζεται με αντίστοιχη άδεια ίδρυσης και λειτουργίας, που εκδίδεται από τη Γενική Διεύθυνση Περιφερειακής Αγροτικής Οικονομίας και Κτηνιατρικής της οικείας Περιφέρειας, στην οποία έχει την κατοικία ή την έδρα του, να

υπόκειται στον έλεγχο της αρχής αυτής και να συμμορφώνεται με τους όρους, που προβλέπονται στο π.δ. 184/1996. Για τη χορήγηση άδειας εκτροφής, αναπαραγωγής και εμπορίας ζώων συντροφιάς πρέπει να τηρούνται οι κανόνες ευζωίας, οι κανόνες ασφάλειας, οι κανόνες παροχής κατάλληλης κτηνιατρικής αντίληψης των ζώων και οι διατάξεις του ν. 604/1977 και του π.δ. 463/1978. Οι εκτρεφόμενοι, αναπαραγόμενοι ή οι προς πώληση σκύλοι και γάτες διαθέτουν βιβλιάριο υγείας ή διαβατήριο, σημαίνονται υποχρεωτικά και καταχωρίζονται στη Διαδικτυακή Ηλεκτρονική Βάση του άρθρου 4. Στις εγκαταστάσεις εκτροφής, αναπαραγωγής ή εμπορίας τους πρέπει να τηρούνται όλοι οι κανόνες ευζωίας, ασφάλειας και παροχής κατάλληλης κτηνιατρικής περίθαλψης.

«Όταν εκτρέφεται έστω και ένας θηλυκός σκύλος αναπαραγωγής για εμπορικούς σκοπούς απαιτείται υποχρεωτικά η έκδοση άδειας εκτροφής, αναπαραγωγής και εμπορίας ζώων συντροφιάς. Άδεια εκτροφής, αναπαραγωγής και εμπορίας ζώων συντροφιάς απαιτείται και για τους ερασιτέχνες εκτροφείς σκύλων ή γατών όταν συντρέχουν οι προϋποθέσεις του προηγούμενου εδαφίου.»

2... 3...

«4. Για τη χορήγηση της άδειας εκτροφής, αναπαραγωγής και εμπορίας ζώων συντροφιάς, καθώς και της άδειας εκπαιδευτή σκύλων σε επαγγελματίες εκτροφείς και ερασιτέχνες, με απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και του τυχόν συναρμόδιου Υπουργού καθορίζονται οι ειδικοί όροι και οι προϋποθέσεις, που πρέπει να πληρούν οι χώροι εκτροφής, αναπαραγωγής, εμπορίας και εκπαίδευσης των ζώων συντροφιάς ως προς τις εγκαταστάσεις, τους χώρους διαμονής ή παραμονής των ζώων, τις συνθήκες ευζωίας και τον αναγκαίο εξοπλισμό ανά είδος ζώου, η αρμόδια αρχή ελέγχου, η διαδικασία ελέγχου και οι κυρώσεις, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.»

Άρθρο 23. Καταργούμενες διατάξεις.

«Από την έναρξη ισχύος του νόμου αυτού καταργούνται οι διατάξεις των άρθρων 1 έως 13 του ν. 3170/2003 εκτός από την παράγραφο 6 του άρθρου 7, καθώς και κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη, που ρυθμίζει με διαφορετικό τρόπο θέματα του νόμου αυτού ή αντίκειται στις διατάξεις του».

ΕΡΜΗΝΕΙΑ ΙΣΧΥΟΥΣΩΝ ΔΙΑΤΑΞΕΩΝ

9. Με τον ν. 3844/2010 (Α 63) «Υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά (Προσαρμογή στην Οδηγία 2006/123/ΕΚ)», ενσωματώνεται στο Εθνικό Δίκαιο η Οδηγία 2006/123/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, σχετικά με τις «υπηρεσίες στην εσωτερική αγορά». Σύμφωνα με το προοίμιο της Οδηγίας αυτής «η παρούσα οδηγία έχει εφαρμογή μόνον στις απαιτήσεις που επηρεάζουν την πρόσβαση σε, ή την άσκηση δραστηριοτήτων παροχής υπηρεσιών» (παρ. 9), «..καλύπτει μόνον τις υπηρεσίες που παρέχονται έναντι οικονομικού ανταλλάγματος» (παρ. 17), «Η έννοια του συστήματος χορήγησης άδειας θα πρέπει να καλύπτει, μεταξύ άλλων, τις διοικητικές διαδικασίες βάσει των οποίων χορηγούνται άδειες εγκρίσεις ή παραχωρήσεις, καθώς επίσης και την υποχρέωση του προσώπου που επιθυμεί να ασκήσει τη δραστηριότητα να γίνει μέλος επαγγελματικού οργάνου ή να εγγραφεί σε σχετικό μητρώο ή βάση δεδομένων, να διορισθεί επίσημα σε κάποιο όργανο ή να αποκτήσει επαγγελματική κάρτα που να πιστοποιεί την ιδιότητά του ως μέλος επαγγελματικού κλάδου..» (παρ. 39) και τέλος «για να διευκολυνθεί η πρόσβαση σε δραστηριότητες παροχής υπηρεσιών και η άσκησή τους στην εσωτερική αγορά, πρέπει σε όλα τα κράτη μέλη να τεθεί ο κοινός στόχος της διοικητικής απλούστευσης..» (παρ. 46).

10. Περαιτέρω, με τις διατάξεις των άρθρων 1 (όπως αντικαταστάθηκε το δεύτερο εδάφιο της παρ. 2 του άρθρου αυτού με την διάταξη της παρ. 16 του άρθρου 4 του ν. 4038/2012), 2 και 3 του ν. 3919/2011 (Α 32), «Απελευθέρωση επαγγελματών/ Αμοιβές κλπ θέματα συμβολαιογράφων, Δικηγόρων, Μηχανικών κλπ», όπως προκύπτει από την οικεία αιτιολογική έκθεση του νόμου αυτού, σκοπήθηκε η άρση όλων των περιορισμών στην ελεύθερη πρόσβαση σε επαγγέλματα, τα οποία, χωρίς ουσιαστικούς λόγους δημοσίου συμφέροντος, διατηρούντο στο παρελθόν υπό καθεστώς προστασίας.

Ειδικότερα, με το άρθρο 1 του ν. 3919/2011 καθιερώνεται, σύμφωνα και με την συνταγματική επιταγή του άρθρου 5 παρ. 1 του Συντάγματος, η γενική αρχή που κατοχυρώνει την επαγγελματική ελευθερία.

11. Με το άρθρο 2 του ίδιου νόμου, καταργούνται μετά την πάροδο τεσσάρων μηνών από την έναρξη ισχύος του νόμου, ήτοι από 2-7-2011, με γενικό τρόπο και χωρίς ειδική αναφορά στις διατάξεις που τους προβλέπουν, όλοι οι περιορισμοί στην πρόσβαση και στην άσκηση επαγγελμάτων. Με την παράγραφο 4 του άρθρου αυτού προβλέπεται διαδικασία εξαίρεσης από την κατάργηση και διατήρησης κάποιων περιορισμών, με την έκδοση Προεδρικού Διατάγματος, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις του νόμου, και συγκεκριμένα όταν ο περιορισμός αποτελεί πρόσφορο και αναγκαίο μέσο για την εξυπηρέτηση επιτακτικού δημοσίου συμφέροντος, επαρκώς αιτιολογημένου.

12. Τέλος, στο άρθρο 3 του ίδιου νόμου ορίζεται ότι παύουν να ισχύουν, τέσσερις μήνες μετά την έναρξη ισχύος του νόμου, απαιτήσεις, που έχουν τεθεί με διατάξεις νόμων, για την προηγούμενη έκδοση διοικητικής άδειας επαγγέλματος, όταν η έκδοση της άδειας συναρτάται με την διαπίστωση, κατά δέσμια αρμοδιότητα, της συνδρομής νόμιμων προϋποθέσεων, ήτοι όταν αρκεί η προσκόμιση ορισμένων δικαιολογητικών για την χορήγηση της άδειας και δεν απαιτείται δοκιμασία των ενδιαφερομένων (Γνωμ. ΝΣΚ 539/2011). Μετά την πάροδο της τετράμηνης προθεσμίας από την δημοσίευση του νόμου η πρόσβαση στο επάγγελμα θα είναι ελεύθερη, πρέπει όμως να αναγγέλλεται στην αρμόδια αρχή η έναρξη της άσκησης του από τον ενδιαφερόμενο, συνοδευόμενη με τα νόμιμα δικαιολογητικά. Αν η αρμόδια για τον έλεγχο αρχή διαπιστώσει ότι δεν συντρέχουν οι νόμιμες προϋποθέσεις ή ότι τα υποβληθέντα δικαιολογητικά δεν είναι επαρκή, μπορεί εντός τριών μηνών από της αναγγελίας να απαγορεύσει την άσκηση του επαγγέλματος (Γνωμ. ΝΣΚ 145/2012).

13. Με την διάταξη της παραγράφου 4 του άρθρου 6 του ν. 4039/2012, (Α' 15) «Ζώα συντροφιάς, προστασία από την εκμετάλλευση, υποχρεώσεις ιδιοκτητών κλπ.», όπως αντικαταστάθηκε με την διάταξη του άρθρου 46 παρ. 3. β., εξουσιοδοτείται ο Υπουργός Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και ο τυχόν συναρμόδιος Υπουργός να εκδώσουν κ.υ.α. για τον καθορισμό μεταξύ άλλων των ειδικών όρων και προϋποθέσεων, που πρέπει να πληρούν οι χώροι εκτροφής, αναπαραγωγής, εμπορίας και εκπαίδευσης των ζώων

συντροφιάς, για την χορήγηση της άδειας εκτροφής, αναπαραγωγής και εμπορίας ζώων συντροφιάς, που προβλέπονται στην παράγραφο 1 του ίδιου άρθρου, καθώς και της άδειας εκπαιδευτή σκύλων, που προβλέπεται στην παράγραφο 4 του άρθρου αυτού.

14. Οι επαγγελματικές ως άνω δραστηριότητες, οι ειδικότεροι όροι και προϋποθέσεις άσκησης των οποίων προβλέπεται να ρυθμίζονται με την κ.υ.α. που θα εκδοθεί και δεν εμπίπτουν στις αναφερόμενες στην παράγραφο 2 του άρθρου 4 του ν. 3844/2010 δραστηριότητες, στις οποίες δεν έχει εφαρμογή η Κοινοτική Οδηγία 2006/123/ΕΚ. Για τα επαγγέλματα αυτά δεν έχει εκδοθεί προεδρικό διάταγμα, σύμφωνα με την διάταξη της παραγράφου 4 του άρθρου 2 του ν. 3919/2011, ώστε να εξαιρούνται των ρυθμίσεων του ν. 3919/2011.

15. Στην αιτιολογική, όμως, έκθεση επί του σχεδίου του ν. 4235/2014, με την διάταξη του άρθρου 46 παρ. 3. β. του οποίου αντικαταστάθηκε η παράγραφος 4 του άρθρου 6 του ν. 4039/2012, αναφέρεται ότι: *«Με τις προτεινόμενες τροποποιήσεις: α) απαιτείται άδεια εκτροφέα ακόμη και στην περίπτωση κατοχής ενός θηλυκού ζώου, ώστε να εξασφαλίζεται η προστασία της υγείας και προστασίας των ζώων από την μη ορθολογική και υπό απαράδεκτες συνθήκες διαβίωση και εκτροφή των ζώων συντροφιάς. ...»*. Από την γραμματική διατύπωση των διατάξεων της παραγράφου 4 του άρθρου 6 του ν. 4039/2012, όπως ισχύει, όπου γίνεται ρητή αναφορά στην λέξη **«άδεια»**, σε συνδυασμό με την προβλέπουσα την άδεια αυτή διάταξη της παραγράφου 1 του ίδιου άρθρου, οι οποίες διατάξεις είναι μεταγενέστερες των νόμων 3844/2010 και 3919/2011 και ειδικές, και από την αιτιολογική έκθεση του ν. 4235/2014 είναι φανερό ότι πρόθεση του νομοθέτη ήταν η κοινή υπουργική απόφαση που θα εκδοθεί να ρυθμίζει τα της διαδικασίας της αδειοδότησης.

16. Επομένως, η απάντηση που πρέπει να δοθεί στο πρώτο σκέλος του ερωτήματος είναι ότι η κοινή υπουργική απόφαση, που θα εκδοθεί κατ'εφαρμογή του άρθρου 6 παρ. 4 του ν. 4039/2012, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 46 παρ. 3.β. του ν. 4235/2014, πρέπει να αναφέρεται στη διαδικασία της αδειοδότησης.

17. Το επάγγελμα α) των εκτροφένων ζώων συντροφιάς προβλέπεται και ρυθμίζεται από την διάταξη της παρ. 1 του άρθ. 3 του ν. 3170/2003 (Α 191), β) των εμπόρων ζώων συντροφιάς ρυθμίζεται από την υπ' αριθ. ΥΑ 266541/2003 (Β 1671), η οποία εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση της παρ. 4 του άρθρου 3 του ν. 3170/2003, και γ) για τους εκπαιδευτές ζώων συντροφιάς δεν υπήρχε προγενέστερο του ν. 4039/2012 νομοθετικό καθεστώς, το οποίο να προβλέπει και να ρυθμίζει το επάγγελμα αυτό.

18. Με την διάταξη του άρθρου 23 του ν. 4039/2012, καταργήθηκε από 2-2-2012 το άρθρο 3 του ν. 3170/2003 *«καθώς και κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη που ρυθμίζει με διαφορετικό τρόπο θέματα του νόμου αυτού»*, με συνέπεια την δημιουργία νομοθετικού κενού ως προς την πρόβλεψη και ρύθμιση για το μέλλον του τρόπου άσκησης του επαγγέλματος των εκτροφένων ζώων συντροφιάς.

19. Το επάγγελμα των εμπόρων ζώων συντροφιάς, που προβλέπεται και ρυθμίζεται με την υπ' αριθ. ΥΑ 266541/2003 (Β 1671), ασκείται κανονικά από τους επαγγελματίες αυτούς, μέχρι την έκδοση της κ.υ.α., διότι η απλή κατάργηση της εξουσιοδοτικής διάταξης της παραγράφου 4 του άρθρου 3 του ν. 3170/2003 δεν συνεπάγεται και την αυτοδίκαιη κατάργηση της κανονιστικής αυτής υπουργικής απόφασης, εφόσον από την διάταξη του άρθρου 23 του ν. 4039/2012 δεν απαγγέλλεται ρητά η κατάργησή της (ΣΤΕ 831/2015).

20. Επομένως, και ως προς το δεύτερο σκέλος του ερωτήματος η γνώμη του Τμήματος είναι ότι: α) Εφόσον από την 2-2-2012, με την έναρξη ισχύος του ν. 4039/2012, καταργήθηκε το άρθρο 3 του ν. 3170/2003 *«καθώς και κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη που ρυθμίζει με διαφορετικό τρόπο θέματα του νόμου αυτού»*, το οποίο ως άνω άρθρο με την παράγραφο 1 προέβλεπε και ρύθμιζε το επάγγελμα των εκτροφένων ζώων συντροφιάς, ενώ για το επάγγελμα των εκπαιδευτών ζώων συντροφιάς δεν υπήρχε προγενέστερο του ν. 4039/2012 νομοθετικό καθεστώς, δεν μπορούν οι ενδιαφερόμενοι να ζητούν για το μέλλον να ασκούν τα επαγγέλματα αυτά μέχρι να εκδοθεί η σχετική κ.υ.α και β) το επάγγελμα των εμπόρων ζώων

συντροφιάς θα εξακολουθεί να ασκείται μέχρι την έκδοση της κ.υ.α. από τους ενδιαφερόμενους σύμφωνα με την ΥΑ 266541/2003.

ΑΠΑΝΤΗΣΗ

21. Κατ' ακολουθία των προεκτεθέντων, επί των τεθέντων ερωτημάτων το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Δ' Τμήμα) γνωμοδοτεί, ομοφώνως, ως εξής:

α) Η κοινή υπουργική απόφαση που θα εκδοθεί, κατ' εφαρμογή του άρθρου 6 παρ. 4 του ν. 4039/2012, όπως αυτό τροποποιήθηκε με το άρθρο 46 παρ. 3.β. του ν. 4235/2014, πρέπει να αναφέρεται στην διαδικασία της αδειοδότησης, που προβλέπει η παράγραφος 1 του άρθρου 6 του ν. 4039/2012.

β) i) Από την 2-2-2012, με την έναρξη ισχύος του ν. 4039/2012, με το άρθρο 23 του οποίου καταργήθηκε το άρθρο 3 του ν. 3170/2003 «καθώς και κάθε άλλη γενική ή ειδική διάταξη που ρυθμίζει με διαφορετικό τρόπο θέματα του νόμου αυτού», το οποίο καταργηθέν άρθρο με την παράγραφο 1 προέβλεπε και ρύθμιζε το επάγγελμα των εκτροφέων ζώων συντροφιάς, ενώ για το επάγγελμα των εκπαιδευτών ζώων συντροφιάς δεν υπήρχε προγενέστερο του ν. 4039/2012 νομοθετικό καθεστώς, δεν μπορούν οι ενδιαφερόμενοι να ζητούν για το μέλλον να ασκούν τα επαγγέλματα αυτά μέχρι να εκδοθεί η σχετική κ.υ.α. και ii) το επάγγελμα των εμπόρων ζώων συντροφιάς θα εξακολουθεί να ασκείται, μέχρι την έκδοση της κ.υ.α., από τους ενδιαφερόμενους, σύμφωνα με την ΥΑ 266541/2003.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα 16- 5-2016

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Χρυσάφουλα Α. Αυγερινού

Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ

Ο ΕΙΣΗΓΗΤΗΣ

Δημήτριος Καγελλής

Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.